

Anti-pest Protocol

Inleiding

Bij Christelijk Kindcentrum de Eshorst streven we naar een omgeving waarin kinderen, ouders en medewerkers zich veilig, gerespecteerd en gewaardeerd voelen. Pesten vormt een bedreiging voor dit veilige klimaat en kan een ernstige impact hebben op het welzijn en de ontwikkeling van een kind. Daarom hebben we een heldere en proactieve aanpak om pesten te voorkomen, signaleren en te bestrijden.

Een kindcentrum omvat onderwijs én kinderopvang en ons anti-pestprotocol is van toepassing op alle kinderen binnen het kindcentrum, van de jongste peuters tot de oudste basisschoolleerlingen. Het protocol biedt duidelijke richtlijnen en afspraken om samen te werken aan een veilige en positieve sfeer.

Pesten staat haaks op alles waar wij als kindcentrum voor staan. Het veroorzaakt verdriet, onzekerheid en schaad niet alleen het slachtoffer, maar ook de sociale dynamiek binnen de groep en het vertrouwen in de gemeenschap. Wij nemen daarom onze verantwoordelijkheid om pesten actief te voorkomen en, wanneer het toch voorkomt, effectief aan te pakken.

Ons pestbeleid is niet alleen een reactie op probleemgedrag, maar vooral een instrument om een cultuur van respect en betrokkenheid te bevorderen. Het helpt ons om bewust te blijven van hoe we met elkaar omgaan, om problemen vroegtijdig te signaleren en om in een positieve samenwerking met kinderen, ouders en medewerkers te komen tot een oplossing.

Het uitgangspunt van dit anti-pestbeleid is samenwerking. Het voorkomen en bestrijden van pesten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid:

- **Als kindcentrum** zorgen wij voor duidelijke afspraken, een veilig klimaat en de begeleiding van kinderen, zowel het slachtoffer als degene die pest.
- **Als ouders** speelt u een onmisbare rol in de opvoeding en sociale ontwikkeling van uw kind, en we nodigen u uit om samen met ons op te treden als u signalen van pesten ziet.
- **Als kinderen** leren we jullie hoe belangrijk het is om vriendelijk, eerlijk en respectvol met elkaar om te gaan en hoe je hulp kunt vragen als je dat nodig hebt.

In dit anti-pestprotocol beschrijven we hoe wij als kindcentrum pesten willen voorkomen, hoe we signaleren en ingrijpen bij incidenten en welke rol we ieder toekennen in dit proces. Daarnaast geven we aan hoe we omgaan met nieuwe vormen van pesten, zoals cyberpesten, en hoe we blijven werken aan een sterk sociaal klimaat.

Er wordt benadrukt dat dit beleid geen statisch document is. We blijven het jaarlijks evalueren, toetsen en verbeteren om het te laten aansluiten bij de behoeften van onze kinderen en de uitdagingen van deze tijd. Wij staan altijd open voor uw input en samenwerking, want samen kunnen we het verschil maken.

1. Wetgeving sociale veiligheid

De wet veiligheid op school regelt dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan en de sociale veiligheid op school te verbeteren. De wet geldt voor het basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs.

In de wet staat verder dat scholen:

- een sociaal veiligheidsbeleid moeten uitvoeren;
- 2 taken binnen het onderwijsteam moet beleggen. Er moet een aanspreekpunt zijn waar kinderen en ouders pesten kunnen melden. Ook moet iemand het pestbeleid op school regelen. Dit kan dezelfde persoon zijn, maar dat hoeft niet;
- de beleving van veiligheid, de aantasting van die veiligheid en het welzijn van de kinderen moet gemeten worden. Zo is er altijd een actueel en representatief beeld van de situatie waar de school naar kan handelen.

Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de veiligheid op school. Ze beslissen hoe zij het veiligheidsbeleid vormgeven, welke maatregelen zij nemen om de veiligheid te verbeteren, hoe zij pesten tegen gaan en hoe zij hun personeel trainen bijvoorbeeld tegen agressie en geweld.

Ons kindcentrum omvat onderwijs én kinderopvang. Wij passen de wetgeving toe op ons hele kindcentrum. Wij zien pesten als een probleem. We zijn wettelijk verplicht om pesten aan te pakken en te voorkomen, maar dat willen wij ook. Wij willen dat iedereen zich veilig voelt op ons kindcentrum, daarom stimuleren wij positief gedrag en een positieve omgang met elkaar en treden we direct op als er gepest wordt, op basis van dit protocol.

2. De basis

Onze regels (zie kwaliteitskaart schoolregels, bijlage 1) zorgen voor een veilige, respectvolle en stimulerende leeromgeving voor alle kinderen en medewerkers. Wij streven naar een schoolcultuur waarin iedereen zich verantwoordelijk voelt voor zijn of haar gedrag en bijdraagt aan een positief schoolklimaat. Door het implementeren van duidelijke schoolregels willen we een voorspelbare omgeving creëren die de kinderen houvast biedt en hun veiligheid waarborgt. Onze schoolregels vormen de basis voor hoe wij met elkaar om willen gaan. Voor momenten waarop de regels niet worden nageleefd, werken wij met een consequentielijst. Alle kinderen zijn bekend met de consequenties en kunnen er voor kiezen om het goede gedrag te laten zien, waardoor er geen consequentie hoeft te volgen.

Als we aan de basis niet genoeg hebben, dan kan er sprake zijn van pestgedrag en wordt dit beleid in werking gezet.

3. Wat is pesten?

Definitie pesten – in de wetenschap

Een vaak gebruikte definitie van pesten komt van Dan Olweus (1993, o.a. in Veenstra, 2005): 'Iemand wordt gepest wanneer hij of zij herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen'. Deze definitie is door verschillende bronnen aangevuld met de volgende criteria:

- er is sprake van een negatieve bedoeling;
- de negatieve handelingen zijn structureel en tegen dezelfde persoon gericht;
- er is sprake van machtsongelijkheid. Pesters staan hoger in de sociale groepshierarchie en/of hebben meer medestanders dan de gepeste.

Definitie pesten

We spreken van pestgedrag als een kind regelmatig psychisch en/of fysiek wordt bedreigd, geïsoleerd en geïntimideerd. Pesten is een vorm van geweld en erg bedreigend. Het slachtoffer kan hierdoor ernstige schade oplopen. Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker.

Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Pesten gebeurt vaker en het gepeste kind is steeds weer de klos. De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, is onzeker en bang.

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Bij plagen zijn de kinderen min of meer aan elkaar gewaagd. Het gedrag heeft iets uitnodigends; de ander mag iets terug doen, in een onschuldige sfeer. Het gaat om een prikkelend spelletje dat door geen van beide partijen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Het is zelfs goed voor de ontwikkeling van kinderen om elkaar af en toe te plagen; ze leren daardoor om met conflicten om te gaan. Die vaardigheid komt later in hun leven ongetwijfeld van pas.

4. Signalen van pestgedrag

Het specifieke van pesten ligt in het bedreigende en systematische karakter ervan. Voorbeelden of signalen, van pestgedrag kunnen zijn:

- Altijd een bijnaam geven, nooit bij de eigen naam noemen;
- Een klasgenoot altijd ergens de schuld van geven;
- Opmerkingen maken over iemands kleding;
- Een ander kind achterna blijven lopen of buiten het kindcentrum opwachten;
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen;
- Spullen afpakken; dwingen om bezittingen af te geven;
- Een kind dwingen om bepaalde dingen te doen, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen;
- Dreigen ("als je dat doorvertelt zal ik je krijgen");
- Belachelijk maken, uitlachen bij een verkeerd antwoord in de groep.

Specifieke manieren van 'cyberpesten':

- E-mails versturen onder een valse naam;
- Versturen van (enge/nare) filmpjes of foto's;
- Nare berichten sturen via de app, chat etc.;
- Opnames maken met een webcam;
- Ook als het pestgedrag buiten het kindcentrum plaats vindt tussen kinderen, maar er op school invloed te merken is, treedt het kindcentrum hiertegen op.

5. Rollen bij pesten

We onderscheiden vier rollen bij pesten:

Pester

Pesters lijken populair te zijn, maar ze dwingen hun populariteit af door te laten zien hoe sterk ze zijn of wat ze allemaal kunnen. Ze hebben feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn. Het komt regelmatig voor dat een pester een kind is dat zelf slachtoffer is of was in een andere situatie. Pesten kan minder openlijk plaatsvinden, vaak op een subtiele manier. Dan doen kinderen het met woorden, geniepige opmerkingen of door andere kinderen buiten te sluiten. Fysiek geweld komt ook voor. Pesters hebben op termijn vaak last van hun pestgedrag. Door verkeerde en beperkte sociale vaardigheden hebben ze moeite om vriendschappen op te bouwen die niet zijn ingericht op basis van machtsverhoudingen.

Gepest kind

Kinderen die gepest worden hebben meestal een beperkte weerbaarheid. Het lukt hen niet om daadwerkelijk actie te ondernemen tegen hun kwelgeesten, en dat pikken de pestkoppen feilloos op. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep en ze durven weinig of niets te zeggen omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Ze voelen zich eenzaam en hebben in hun omgeving geen vriendjes of vriendinnetjes op wie zij terug kunnen vallen.

Meelopers

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij het pesten in een actieve rol. Maar sommigen doen incidenteel wel mee. Dit zijn de 'meelopers'. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de angst om zelf slachtoffer te worden. Het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken dat ze mee kunnen liften op de populariteit van de pester.

De rest van de kinderen

Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt en anderen die het simpelweg niet willen weten en als een soort 'zwijgende meerderheid' fungeren.

6. Pestgedrag voorkomen en aanpakken

Pesten is onacceptabel en vraagt om een duidelijk en krachtige reactie vanuit het kindcentrum.

Het is belangrijk dat leerkrachten en pedagogisch medewerkers verdacht zijn op signalen die aangeven dat er gepest wordt. Bij het bestrijden van pesten wordt uitgegaan van de vijf sporen aanpak. Dit houdt in dat aan de 5 betrokken partijen aandacht wordt besteed::

1. Preventie: algemene verantwoordelijkheid van het kindcentrum
 - Het kindcentrum zorgt dat de medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.
 - Het kindcentrum beleid rond pesten, zodat de veiligheid van kinderen binnen het kindcentrum zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden.
2. Actie: steun bieden aan het gepeste kind
 - We nemen het probleem van het kind serieus

- We zoeken uit wat er precies gebeurt
 - We overleggen met het kind over mogelijke oplossingen
 - We schakelen eventueel deskundige hulp in van buiten
 - We zorgen voor vervolgesprekken
3. Reactie: Het bieden van steun aan de pester
- We confronteren het kind met zijn gedrag en de gevolgen hiervan
 - We proberen de achterliggende oorzaken boven tafel te krijgen
 - We helpen het kind om zijn relaties met andere kinderen te verbeteren
 - We stellen grenzen en handhaven die consequent
 - We informeren het team en de ouders van de pester over het pestgedrag
 - Als het pestgedrag blijft voortduren schakelen we de hulp in van schoolmaatschappelijk werk/CJG
4. De groep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem
- De leerkracht bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle kinderen en het kindcentrum hierin.
 - De leerkracht overlegt met de kinderen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
 - De groep werkt samen aan oplossingen, waarbij de kinderen zelf een actieve rol spelen.
 - De leerkracht komt op een later moment terug op de acties die zijn ingezet.
5. Het bieden van steun aan de ouders
- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
 - Het kindcentrum werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
 - Het kindcentrum geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
 - Het kindcentrum verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders van kinderen die gepest worden, kunnen er moeite mee hebben, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Tegelijkertijd, een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op ons kindcentrum; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een (sociale vaardigheids-) training aan bijdragen.

En natuurlijk is het belangrijk dat ouders het volgende weten:

Kindcentrum en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Bij problemen wil het kindcentrum bijzonder graag op de hoogte gebracht worden door de ouders, want het kindcentrum neemt pesten uiterst serieus en wil alles in het werk stellen om pesten te voorkomen, dan wel in de kiem te smoren.

Dit neemt niet weg dat iedere partij daarbij wel moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat het kindcentrum wordt ingeschakeld om digitaal pesten via sociale media of pestgedrag bij de voetbalclub op te lossen. Maar het kindcentrum speelt wél een rol als de problemen zich óók op het kindcentrum (gaan) voordoen. Bij pesten willen directie

en leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen. We verwachten dat ouders de inbreng en de aanpak van het kindcentrum vervolgens ook willen ondersteunen.

7. Preventieve maatregelen: Leefstijl en regels als kindcentrumbrede aanpak

Pesten vraagt om meer dan een plan beschreven in een protocol, namelijk een positieve aanpak in alle ruimtes en groepen, die met regelmaat aangeboden en onderhouden wordt. Het kindcentrum behoort een veilige plek te zijn voor alle kinderen. Pesten bedreigt dit uitgangspunt.

CDK de Eshorst heeft gekozen voor een aanpak waarbij het sociaal-emotioneel leren van het hele kindcentrum de hoogste prioriteit krijgt. In plaats van alleen te focussen op een anti-pestprogramma in de groep.

Wij, het team van CDK de Eshorst, kiezen ervoor om te investeren in een stevig positief systeem, Leefstijl, waarin ook het voorkomen van pesten is opgenomen. Wij zetten pas een anti-pestprogramma in wanneer Leefstijl niet voldoende blijkt te zijn voor een groep.

6.1 Wat houdt Leefstijl in?

Leefstijl maakt kinderen sociaal en emotioneel vaardiger, vergroot het invoelend vermogen en ondersteunt een gezonde ontwikkeling.

Leefstijl helpt kinderen te leren omgaan met frustratie en stress, te leren van fouten en inzicht te krijgen in je sterke en zwakke kanten, met de bedoeling om de zwakke kanten te versterken en optimaal gebruik te maken van de sterke kanten. Het bevorderen van positieve groepsrelaties speelt vanaf het begin tot het eind in de leefstijllessen een belangrijke rol. Er is aandacht voor het afvoeren van spanning door afkoelingsstrategieën en het geven van ik-boodschappen, waarmee zonder agressie duidelijk gemaakt kan worden wat iemand dwarszit.

Leefstijl laat kinderen ervaren dat positief sociaal gedrag loont. Of agressie is aangeboren of aangeleerd of misschien wel allebei, is voor Leefstijl minder belangrijk. Zolang agressie bestaat moet er een oplossing voor gevonden worden. Voor alle kinderen, maar ook voor de beschadigde kinderen proberen we een veilige omgeving te scheppen en de kinderen te laten zien dat agressie gebruiken een verouderde manier is om in je behoeften te voorzien of je zin te krijgen, omdat het altijd negatieve gevoelens oproept en anderen benadeelt. In de leefstijllessen ligt de nadruk op samenwerken en elkaar ondersteunen om verder te komen. Het streven is win-winsituaties te creëren voor alle betrokken partijen.

In het leefstijlprogramma wordt er waar mogelijk aan gewerkt om deze risicofactoren te voorkomen of de negatieve effecten ervan te verminderen. Risicofactoren zijn:

- Gebrekkige cognitieve en emotionele vaardigheden;
- Onvoldoende zelfbeheersing;
- Een externe locus of control: het gevoel hebben om geen enkele controle te hebben op wat er met je gebeurt;
- Een negatief zelfbeeld;
- Een positief zelfbeeld gecombineerd met weinig inlevingsvermogen, zoals bij veel pesters;
- Gebrek aan inlevingsvermogen;
- Gevoelens slecht kunnen uiten;
- Weinig affectieve verbinding;

- Weinig positieve betrokkenheid bij de omgeving;
- Slechte schoolresultaten.

Tijdens de leefstijllessen ligt de nadruk zowel op de kinderen zelf als op hun relatie met anderen. Vrienden maken en houden, maar ook nee zeggen tegen groepsdruk, maakt kinderen weerbaarder tegen een negatieve invloed van leeftijdgenoten.

In de leefstijllessen proberen we kinderen geen normen en waarden op te dringen, maar hen bewust te maken van de invloed van normen en waarden op hun eigen en andermans gedrag. Het gevolg daarvan is dat kinderen uit zichzelf gaan ontdekken welke manier van omgaan met elkaar prettig is. Ze ontdekken zo wat ze belangrijk, goed en niet goed vinden. De volgende essentiële stap is dat kinderen zich ook daadwerkelijk naar die waarden gaan gedragen. Zo worden de waarden bestendigd en raken ze verankerd in de persoonlijkheid.

Ervaringsleren staat centraal in de leefstijllessen; regelmatige interactie tussen kinderen is daarbij van groot belang. Er vinden dan ook veel (kring)gesprekken plaats tijdens de lessen. Leefstijllessen zijn ook onlosmakelijk verbonden met energizers: korte, vrolijke, activerende groepsactiviteiten. Bijna elke les begint met een energizer om het thema op speelse wijze onder de aandacht van de kinderen te brengen.

Leefstijl bevat voor ieder leerjaar zes thema's. Het hele kindcentrum werkt gelijktijdig aan hetzelfde thema.

Thema 1 – De groep? Dat zijn wij!

In dit thema besteden we vooral aandacht aan de sfeer in de groep. Als deze goed is, voelen kinderen zich beter op hun gemak: zowel bij elkaar als bij hun leerkracht. In alle klassen maken de kinderen samen met de leerkracht afspraken over gedrag.

Thema 2 – Praten en luisteren

Dit thema gaat over communicatie: over praten, luisteren en stil zijn. Hoe maak je contact met elkaar? Hoe laat je zien dat je belangstelling hebt voor een verhaal van de ander?

Thema 3 – Ken je dat gevoel?

Een kind kan meestal nog niet uit zichzelf aangeven wat het voelt, denkt of vindt. Om gevoelens te kunnen delen moet je deze eerst leren herkennen en begrijpen. Het doel van deze lessen is om kinderen meer bewust te maken van hun eigen gevoelens en ze te leren die van anderen te herkennen.

Thema 4 – Ik vertrouw op mij

Dit thema gaat over zelfvertrouwen. Kinderen ontwikkelen zelfvertrouwen door te werken aan een positief én realistisch zelfbeeld: jezelf kennen, weten wat je kunt en wilt, maar ook wat je (nog) niet kan. Dit wordt gekoppeld aan verantwoordelijkheid nemen.

Thema 5 – Iedereen is anders, allemaal gelijk

Een thema over diversiteit. Hoe ga je om met verschillen? Kinderen worden zich bewust van het feit dat ze allemaal verschillend zijn en leren die verschillen te waarderen. We benadrukken daarnaast dat ieder kind gelijkwaardig is. Ook omgaan met conflicten, voor jezelf opkomen en weerstand bieden aan groepsdruk komt aan de orde.

In dit thema wordt ook expliciet aandacht besteed aan pestgedrag. Dat gebeurt pas in thema 5, omdat alle leefstijllessen eigenlijk impliciet een weerbaarheidstraining tegen pesten zijn.

Thema 6 – Lekker gezond

In dit thema staan gezondheidsvaardigheden centraal.

6.2 Groepsvorming en regels

- Tijdens de start van ieder schooljaar en bij nieuwe groepssamenstellingen besteden we extra aandacht aan groepsvorming. Zo beginnen we met de Gouden weken na elke zomervakantie en de zilveren weken na elke kerstvakantie. In die weken doen we allerlei activiteiten die een positieve groepsvorming bevorderen.
- Er zijn, samen met de kinderen, gedragsregels opgesteld. Deze zijn door het hele kindcentrum gelijk en zichtbaar in alle ruimtes. (zie ook bijlage 1, kwaliteitskaart schoolregels))
- Voor de jongste kinderen (bijvoorbeeld in de kinderopvang) worden sociale vaardigheden spelenderwijs aangeleerd.
- Er zijn consequenties opgesteld bij ongewenst gedrag. Deze zijn door het hele kindcentrum gelijk. Wel wordt er altijd maatwerk toegepast, waarbij alle invalshoeken meegenomen worden. (Registratie, indien nodig, in Parnassys bij ‘incidentenregistratie’).
- We leren de kinderen dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. We leren de kinderen vanaf groep 1:
 - Dat je niet mag klikken, maar... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp vragen aan de leerkracht;
 - Dat iedereen ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Juist ook als ze merken dat anderen worden gepest. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

6.3 Training en professionalisering

Medewerkers krijgen trainingen in het herkennen, voorkomen en aanpakken van pestgedrag. Ook worden zij getraind in het begeleiden van groepsdynamiek.

6.4 Signalering door medewerkers

Medewerkers houden het gedrag van kinderen goed in de gaten, zowel tijdens het spelen als in de groepsactiviteiten. Zij letten op:

- Kinderen die vaak alleen zijn of buitengesloten worden.
- Plotselinge gedragsveranderingen, zoals teruggetrokken of juist agressief gedrag.
- Conflicten die steeds door dezelfde kinderen worden veroorzaakt.

8. Stappenplan bij pesten

Wanneer pesten wordt gesignaleerd of gemeld, volgen wij een gestructureerde aanpak:

1. **Melding:**

Pesten kan gemeld worden door kinderen, ouders of medewerkers. Dit kan persoonlijk bij de leerkracht of via de pestcoördinator of de vertrouwenspersoon of schriftelijk. De medewerker kan ook zelf het stappenplan in werking zetten naar aanleiding van eigen observaties.

2. **Observatie en onderzoek:**

De betrokken medewerker observeert de situatie en verzamelt informatie door gesprekken te voeren met betrokken kinderen en eventuele getuigen. Een verslag van de gesprekken wordt opgeslagen in Parnassys (incidentenregistratie/pesten).

3. **Gesprek met betrokkenen:**

Met zowel het slachtoffer als de pester(s) worden gesproken, eerst afzonderlijk en, indien passend, gezamenlijk onder begeleiding van een medewerker of de anti-pestcoördinator. Een verslag hiervan wordt opgeslagen in Parnassys (incidentenregistratie/pesten).

4. **Plan van aanpak:**

Samen met de betrokkenen (en waar nodig de ouders) wordt een actieplan opgesteld, waarin staat:

- Hoe het pestgedrag wordt gestopt.
- Welke ondersteuning het slachtoffer ontvangt.
- Welke gedragsveranderingen worden verwacht van de pester.
- Het plan van aanpak wordt geregistreerd in Parnassys.

5. **Begeleiding en monitoring:**

Het slachtoffer wordt actief ondersteund om zelfvertrouwen te herstellen. De pester krijgt begeleiding om inzicht te krijgen in het eigen gedrag en te leren hoe dit te veranderen.

6. **Evaluatie:**

Na twee weken wordt de situatie geëvalueerd en het plan bijgesteld indien nodig of afgesloten.

9. Gevolgen bij herhaald pestgedrag

Als het pestgedrag ondanks interventies doorgaat, volgen strengere maatregelen:

1. Een gesprek tussen de directie en ouders van de pester en de pester zelf.
2. Inzet van externe hulpverleners, zoals een gedragsdeskundige of schoolmaatschappelijk werker.
3. Het isoleren van de pester of een tijdelijke schorsing van het betreffende kind bij aanhoudend pestgedrag in de kindcentrumsetting.
4. Overweging tot overplaatsing naar een andere groep of ander kindcentrum.

10. Cyberpesten

Cyberpesten, waarbij kinderen worden gepest via sociale media, apps of andere digitale platforms, heeft bijzondere aandacht nodig.

- **Preventie:** We geven lessen in mediawijsheid en bespreken met kinderen hoe zij zich veilig online kunnen gedragen.
- **Signalering:** Bij meldingen van cyberpesten wordt direct contact opgenomen met ouders om samen te kijken naar de online activiteiten.
- **Aanpak:** Cyberpesten wordt volgens hetzelfde stappenplan aangepakt als ander pestgedrag. Indien nodig kan de politie ingeschakeld worden bij meldingen van cyberpesten.

11. Rollen en verantwoordelijkheden

Medewerkers:

- Signaleren, begeleiden en aanpakken van pestgedrag.
- Creëren van een veilige en inclusieve sfeer in het kindcentrum.

Ouders:

- Een positieve houding stimuleren en pestgedrag thuis bespreken.
- Signalen van pestgedrag melden bij het kindcentrum.

Kinderen:

- Zorgen voor een fijne groepssfeer en elkaar aanspreken op negatief gedrag.
- Melden van pestgedrag bij een medewerker of vertrouwenspersoon.

Anti-pestcoördinator:

- Begeleiden van kinderen, ouders en medewerkers bij meldingen van pesten.
- Adviseren en bemiddelen in situaties van pestgedrag.

Directie:

- Zorgen voor naleving van het pestprotocol.

- Ingrijpen bij ernstige of aanhoudende situaties.

12. Het monitoren van de sociale veiligheid van onze kinderen

De sociale veiligheid van onze kinderen volgen wij jaarlijks door de IEP hart en handen-vragenlijst af te nemen vanaf groep 3, in het najaar en in april. Deze lijst wordt door de kinderen zelf ingevuld. In groep 1 en 2 wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling gevolgd via ons observatiesysteem Mijn Kleuterplein. Daarnaast wordt de vragenlijst leerlingtevredenheid (Vensters) in groep 6, 7 en 8 ingevuld om de sociale veiligheid te monitoren.

13. Evaluatie en borging

- Dit anti-pestprotocol wordt jaarlijks geëvalueerd door het team, samen met input van ouders en kinderen.
- Wij blijven alert op verbeterpunten en passen het protocol aan als dat nodig is.

14. Contactinformatie

Heeft u vragen of wilt u een melding maken? Neem contact op met:

- **Pestcoördinator:** Menke Smit – m.smit@ckcdrenthe.nl – 0593-523159
- **Vertrouwenspersoon:** Margriet Wouda – m.wouda@ckcdrenthe.nl – 0593-523159
- **Directie:** Miranda Tonkens – m.tonkens@ckcdrenthe.nl - 0593-523159

15. Tot slot

Het blijft van groot belang dat wij, CDK de Eshorst, samen met de ouders en kinderen blijven werken aan het optimaliseren van ons kindcentrumbrede klimaat. Binnen de gouden driehoek ouders-kind-kindcentrum dienen we allen eenzelfde doel: dat álle kinderen zich veilig voelen op ons kindcentrum en zich optimaal kunnen ontwikkelen, zowel thuis als op school en opvang tot sociaal competente persoonlijkheden.

Kwaliteitskaart Schoolregels

<i>Op ons Daltonkindcentrum bevorderen onze schoolregels zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en samenwerking door een gestructureerde, voorspelbare en veilige omgeving te bieden. We creëren ruimte voor persoonlijke groei en respect, en ondersteunen zelfregulering en sociale vaardigheden door duidelijke en eerlijke regels.</i>	
Verantwoordelijke:	Bouwcoördinatoren
Vastgesteld:	18-09-2024
Doel/visie: <i>De regels zorgen voor een veilige, respectvolle en stimulerende leeromgeving voor alle leerlingen en medewerkers. Wij streven naar een schoolcultuur waarin iedereen zich verantwoordelijk voelt voor zijn of haar gedrag en bijdraagt aan een positief schoolklimaat. Door het implementeren van duidelijke schoolregels willen we een voorspelbare omgeving creëren die de leerlingen houvast biedt en hun veiligheid waarborgt.</i>	
Methode/Afspraken Op ons dalton kindcentrum richten we onze schoolregels in op het bevorderen van zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en samenwerking. We streven ernaar een omgeving te creëren waarin leerlingen vrij zijn om hun eigen leerpad te volgen binnen een gestructureerd kader. Onze regels zijn ontworpen om een voorspelbare en veilige leeromgeving te waarborgen, waarin respect, betrokkenheid en persoonlijke groei centraal staan. Door duidelijke en eerlijke regels te hanteren, ondersteunen we de ontwikkeling van zelfregulering en sociale vaardigheden, zodat leerlingen zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen gedrag en dat van anderen, en optimaal kunnen groeien in hun leerproces. Hieronder noemen wij de methoden waar wij mee werken op CDK de Eshorst. <u>Stop-Loop-Praat</u> De Stop Loop Praat-methode is een aanpak die op basisscholen wordt ingezet om kinderen te leren omgaan met conflicten en pestgedrag. Het doel van deze methode is om kinderen op een eenvoudige, maar effectieve manier te leren hoe ze voor zichzelf kunnen opkomen, assertief kunnen zijn en conflicten kunnen oplossen zonder geweld of escalatie. <u>De methode bestaat uit drie stappen:</u> Stop: Het kind dat gepest of lastiggevalen wordt, zegt duidelijk "Stop". Dit is een signaal naar de ander dat het gedrag onacceptabel is. Loop weg: Als de ander niet stopt, loopt het kind weg van de situatie. Dit voorkomt verdere escalatie en geeft het kind controle over de situatie. Praat erover: Als het probleem aanhoudt, zoekt het kind een volwassene (bijvoorbeeld een leerkracht) om het probleem te bespreken en hulp te vragen. Deze methode wordt vaak gebruikt in combinatie met lessen over sociale vaardigheden en pestpreventie, omdat het kinderen helpt actief en zelfstandig problemen aan te pakken. Tegelijkertijd benadrukt het dat ze niet alles zelf hoeven op te lossen en dat het vragen om hulp een belangrijke stap kan zijn.	

Gouden regels

Deze regels helpen ons om samen te zorgen voor een fijne en veilige schoolomgeving. Deze worden in de eerste week na alle vakanties besproken. Deze regels zijn belangrijk voor de communicatie.

1. **Jij bent oké, ik ben oké**
We respecteren elkaar en zorgen voor een fijne sfeer in de school.
2. **We lopen rustig door het gebouw**
Zo houden we het veilig en rustig voor iedereen.
3. **Jassen en tassen ruimen we netjes op**
We zorgen voor een opgeruimde en overzichtelijke omgeving.
4. **We luisteren naar volwassenen**
Door goed te luisteren zorgen we ervoor dat alles soepel verloopt.
5. **Als iemand praat, ben ik stil**
We tonen respect en geven elkaar de ruimte om gehoord te worden.
6. **We zijn zuinig op onze spullen**
Door zorgvuldig met materialen om te gaan, zorgen we ervoor dat alles netjes blijft.
7. **Je laat de wc netjes achter**
We dragen zorg voor een schone en hygiënische omgeving.

Pleinregels

Pleinregels op een kindcentrum zijn bedoeld om een veilige, georganiseerde en positieve speelomgeving te creëren voor de kinderen. Waarom er pleinregels zijn, staat hieronder uitgelegd:

- **Veiligheid:** Om te voorkomen dat kinderen elkaar per ongeluk pijn doen of in gevaarlijke situaties terechtkomen, zoals rennen in gevaarlijke gebieden of klimmen op onveilige plekken.
- **Respect en Samenwerking:** Pleinregels moedigen kinderen aan om respectvol met elkaar om te gaan en leren hun samen te spelen, rekening te houden met anderen en conflicten op een goede manier op te lossen.
- **Zelfdiscipline en Verantwoordelijkheid:** Pleinregels helpen kinderen ook om discipline en verantwoordelijkheid te ontwikkelen. Ze leren de gevolgen van hun gedrag en begrijpen dat regels bijdragen aan het welzijn van iedereen.
- **Bevordering van Positief Gedrag:** Door regels op te stellen, worden kinderen aangemoedigd om positief gedrag te vertonen, zoals beleefdheid, vriendelijkheid en het helpen van anderen.

Gangregels

In het kort: gangregels zorgen voor een veilige, rustige en georganiseerde schoolomgeving, waarbij kinderen leren rekening te houden met anderen en verantwoordelijkheid te nemen. Dit draagt bij aan een positief leerklimaat waar iedereen zich op zijn gemak voelt. De onderbouw en bovenbouw hanteren hun eigen gangregels.

Groepsregels/individuele regels

Groepsregels zijn cruciaal omdat ze structuur, veiligheid, respect en samenwerking bevorderen. Ze helpen conflicten te voorkomen, stimuleren productiviteit en dragen bij aan een positieve groepsdynamiek waarin iedereen zich kan ontwikkelen en succesvol kan samenwerken. Iedere groepsleerkracht zal in de gouden weken (eerste twee weken na de schoolvakantie) met zijn of haar groep de groepsregels bedenken en uitwerken. Deze regels zullen het hele jaar zichtbaar in de lokalen hangen.

Wanneer individuele regels voor een leerling worden opgesteld in samenwerking met de leerling zelf, de ouders, de leerkracht en de kwaliteitscoördinator, wordt er gewerkt aan de ontwikkeling en ondersteuning van de leerling. Door individuele regels op te stellen, kan er rekening worden gehouden met persoonlijke leerstijlen, gedragsproblemen of specifieke omstandigheden die van invloed zijn op het functioneren van de leerling.

In de bijlagen vindt je regels die erop school gehanteerd worden:

Bijlage 1: Stop-Loop-Praat

Bijlage 2: Gouden regels (algemene regels)

Bijlage 3: Pleinregels onderbouw

Bijlage 4: Pleinregels bovenbouw

Bijlage 5: Gangregels

Bijlage 6: Consequentielijst

Leerkracht/ PM'er gedrag

1. Communicatie van de Regels

- Introductie bij aanvang van het schooljaar: Tijdens de Gouden Weken worden alle leerlingen en ouders geïnformeerd over de regels en verwachtingen.
- Regelmatig herhalen: Door het jaar heen worden de regels herhaald tijdens klassenvergaderingen en als er conflicten hebben plaats gevonden.
- Online beschikbaar: Regels worden gepubliceerd op de schoolwebsite en via het ouderportaal.

2. Handhaving en Sancties

- Waarschuwingen: Eerste overtredingen worden mondeling gewaarschuwd en genoteerd.
- Consequenties: Bij herhaalde overtredingen volgen strengere maatregelen zoals een time-out, gesprekken met ouders, of nablijven. Deze zijn te vinden in bijlage 7: de consequentielijst.
- Tijdelijke schorsing: Ernstige overtredingen, zoals geweld of wangedrag, kunnen leiden tot tijdelijke schorsing. Zie protocol van onze zorg.
- Herstelgericht werken: Naast sancties kunnen leerlingen bij ernstige overtredingen een herstelopdracht uitvoeren, zoals een gesprek met een counselor of het goedmaken van schade.

3. Monitoring en Evaluatie

- Leerling tevredenheid wordt jaarlijks gemeten via monitor sociale veiligheid om te beoordelen hoe effectief de regels zijn in de praktijk. Oudertevredenheid wordt om de twee jaren gemeten.

- Teamoverleg medewerkers: Collega's overleggen regelmatig over het naleven van regels en bespreken eventuele aanpassingen.
- Schoolinspectie: de resultaten van de monitor sociale veiligheid worden jaarlijks gedeeld met de inspectie.

4. Verantwoordelijkheden

- Leerlingen: Naleving van de regels en actief deelnemen aan een positieve schoolcultuur.
- Medewerkers: Toezicht houden en voorbeeldgedrag tonen in het naleven van regels.
- Ouders: Ondersteunen van de regels thuis en samenwerken met de school bij gedragsproblemen.
- Schoolleiding: Zorgen voor een duidelijke beleidsvoering, monitoring, en aanpassingen waar nodig.

DE ESHORST

Als je gekwetst wordt door
woorden of gedrag, of als je ziet dat
iemand een ander kwetst:

STOP

ZEG 'STOP' EN
GEEF HET STOPTEKEN

LOOP

LOOP WEG ALS HET
VERUELENDE GEDRAG
NIET STOPT

PRAAT

ALS HET NOG NIET STOPT,
GA NAAR JUF/MEESTER EN
VERTEL HET PROBLEEM

Onze 'Gouden regels'

Belangrijke regels voor in en buiten de klas!

1.

**JIJ BENT OKÉ,
IK BEN OKÉ**

2.

**WE LOPEN RUSTIG IN
HET GEBOUW**

3.

**JASSEN EN
TASSEN RUIMEN
WE NETJES OP**

4.

**WE LUISTEREN NAAR
VOLWASSENEN**

5.

**ALS IEMAND PRAAT
BEN IK STIL EN
LUISTER IK GOED**

6.

**WE ZIJN ZUINIG OP DE
SPULLEN VAN
ONZELF EN VAN EEN
ANDER**

7.

**JE LAAT DE WC
NETJES ACHTER**

Onze Pleinregels

Onderbouw

1.

ZAND BLIJFT IN DE ZANDBAK. NET ZOALS HET ZANDBAK MATERIAAL.

2.

GEEN RIJDEND MATERIAAL OVER HET KUNSTGRAS.

3.

MAXIMAAL 2 LEERLINGEN TEGELIJKERTIJD NAAR DE WC (PER KLAS)

4.

KRATTEN BLIJVEN BIJ DE SCHUUR STAAN.

5.

HOUTSNIPPERS OP HUN PLEK LATEN LIGGEN.

6.

GEEN TOUWEN/PAARDEN TEUGELS BIJ HET HUISJE, DE SCHOMMELS OF DUIKELSTANGEN

7.

OP DE BULT MAG GESTOEID WORDEN.

8.

GEEN BANDEN IN DE ZANDBAK

9.

BIJ NAT WEER GEEN KLEDEN BUITEN

Onze Pleinregels

Bovenbouw

1.

**DE PLEINWACHT
BEPAALT BIJ
SLECHT WEER OF
WE NAAR BINNEN
GAAN EN/OF
BINNEN BLIJVEN.**

2.

**ALLE LEERLINGEN
GAAN NAAR BUITEN
OF ER IS EEN
AFSPRAAK MET EIGEN
LEERKRACHT OVER
BINNENBLIJVEN.**

3.

**BINNEN IS BINNEN
EN BEN JE
BUITEN, BLIJF JE
BUITEN.**

4.

**JE BLIJFT OP HET
PLEIN WAAR JE
VOOR GEKOZEN
HEBT. JE WISSELT
DUS NIET TUSSEN
GROTE PLEIN EN
CHILLPLEIN**

5.

**MOET JE NAAR HET
TOILET, DAN VRAAG
JE DIT AAN DE
PLEINWACHT**

6.

**VOETBALLEN IN DE
PANNAKOOI, BIJ DE
HOUTEN
SCHUTTING EN BIJ
HET SCHUURTJE
(VOLGENS
SCHEMA)**

7.

**JE MAG
VERSTOPPERT JE
SPELEN, MAG WEL IN
DE BOSJES, MAAR
NIET STOREND ZIJN
ALS ER EEN GROEP
BINNEN BEZIG.**

8.

**ALLE KINDEREN ZIJN
VERANTWOORDELIJK
VOOR DE DOOR DE
LEERLINGENRAAD
AANGESCHAFTE
SPULLEN.**

9.

**ALS ER WAT IS LOOP
JE NAAR DE
PLEINWACHT, ZIJ
ZIJN TE HERKENNEN
AAN DE ORANJE
HESJES**

Onze Gangregels

Groep 3 tot 8

1.

**WE WERKEN
SAMEN OP DE
GANG EN STIL
IN DE KLAS.**

2.

**WE NEMEN
ONZE
WEEKTAAK
MEE NAAR DE
GANG**

3.

**ONZE
CHROMEBOOK/
IPAD GEBRUIKEN
WE ALLEEN VOOR
TAKEN/MINDSET.
GEËN SPELLETJES!**

4.

**NA ÉÉN
WAARSCHUWING
GA JE TERUG
NAAR DE KLAS.**

5.

**WE LATEN DE
GANG NETJES
ACHTER.**

6.

**WE LATEN
ELKAAR MET
RUST.**

7.

**SAMENWERKEN
DOEN WE
FLUISTEREND**

Bijlage 6: Consequenties ongewenst gedrag

Gebruik van consequenties op schoolniveau bij ongewenst gedrag

Gedragingen:	Consequenties:	Wat registreren we?
Rennen op de gang	1. Reactieprocedure 2. Opnieuw laten doen op de goede manier 3. Als laatste naar buiten	
<i>Onderbouw:</i> Botsingen met buiten spelen op de fietsen door niet goed remmen en sturen	1. Reactieprocedure 2. Weghalen uit de situatie en excuus aanbieden 3. Niet op de fiets tijdens buiten speelactiviteit	
Duwen/trekken	1. Reactieprocedure 2. Weghalen uit de situatie en excuus aanbieden aan eventuele betrokkenen/ hand geven 3. Gesprek met leerkracht (ook met de klas) 4. Naar binnen/Time-Out plek	
Uitlachen	1. Reactieprocedure 2. Gesprek met leerkracht (ook met de klas) 3. Excuses aanbieden 4. Naar binnen/Time-Out plek	
Buitensluiten/negeren	1. Reactieprocedure 2. Gesprek met leerkracht (ook met de klas) 3. Excuses aanbieden 4. Naar binnen/Time-Out plek	
Ipad/Chromebook Schakelen naar een spel/internet i.p.v. de opdracht doen	1. Reactieprocedure 2. 1 dag inleveren. <i>OB: Opdrachten uitprinten en op papier</i> <i>BB: Taken na schooltijd maken</i> 3. 1 week inleveren + ouders inlichten <i>OB: Opdrachten uitprinten en op papier</i> <i>BB: Taken na schooltijd maken</i>	<u>Contact met ouders, gesprek registreren we in Parnassys.</u>
Ipad/Chromebook Pagina's opzoeken die niet bezocht mogen worden (Facebook – Instagram bijv.) en pagina's opzoeken die normen en waarden overschrijdend zijn.	1. Reactieprocedure 2. Gesprek met leerkracht + 1 dag inleveren <i>OB: Opdrachten uitprinten en op papier</i> <i>BB: Taken na schooltijd maken</i> 3. Gesprek met leerkracht en ouders + 1 week inleveren <i>OB: Opdrachten uitprinten en op papier</i> <i>BB: Taken na schooltijd maken</i>	<u>Contact met ouders, gesprek registreren we in Parnassys.</u>
Fysiek geweld*	1. Reactieprocedure + gesprek leerkracht 2. Na inschatting dag erna binnen zitten en ouders bellen. Bij echte vechtpartij: hele week binnen en ouders bellen 3. Time-out plek en gesprek met leerkracht en ouders. 4. Laten ophalen door ouders. 5. Schorsing voor 1 dag (kinderen krijgen hun werk mee naar huis en komen pas na een gesprek met de leerkracht en betrokkenen weer in de klas)	<u>Contact met ouders, gesprek registreren we in Parnassys.</u> <u>Contact met ouders, gesprek registreren we in Parnassys. Ook KC'er en directie op de hoogte stellen.</u>
Niet luisteren naar de leerkracht	1. Reactieprocedure 2. Gesprek met leerkracht 3. Time-out plek 4. Privilege verliezen	

Schelden/verbaal geweld*	1. Reactieprocedure 2. Gesprek met leerkracht <i>OB: Excuses aanbieden</i> <i>BB: Strafbepalingen schrijven (& ondertekenen door ouders)</i> 3. Time-out plek 4. Gesprek met leerkracht en ouders	<u>Contact ouders, gesprek registreren we in Parnassys.</u>
Bedreigen*	1. Time-out plek 2. Gesprek met leerkracht en ouders 3. Schorsing voor 1 dag (kinderen krijgen hun werk mee naar huis en komen pas na een gesprek met de leerkracht en betrokkenen weer in de klas)	<u>Contact met ouders, gesprek registreren we in Parnassys.</u> <u>Contact met ouders, gesprek registreren we in Parnassys.</u> <u>Ook KC'er en directie op de hoogte stellen.</u>
Verborgen gedrag (kom je achteraf achter)	1. Taak doen + Eventuele schade herstellen 2. Afhankelijk van gedrag contact met ouders door leerling of leerkracht	<u>Contact ouders, het gesprek registreren we in Parnassys.</u>
Spugen naar een ander/ discriminatie/ ernstig verbaal geweld	1. Time-out plek 2. Gesprek met leerkracht <i>OB: Excuses aanbieden</i> <i>BB: Strafbepalingen schrijven (& ondertekenen door ouders)</i> 3. Dag binnen zitten en ouders bellen 4. Gesprek met leerkracht en ouders bellen 5. Schorsing voor 1 dag (kinderen krijgen hun werk mee naar huis en komen pas na een gesprek met de leerkracht en betrokkenen weer in de klas)	<u>Contact met ouders, gesprek registreren we in Parnassys.</u> <u>Contact met ouders, gesprek registreren we in Parnassys.</u> <u>Ook KC'er en directie op de hoogte stellen.</u>
Schade/ dingen bewust kapot maken	1. Taak doen + Eventuele schade herstellen 2. Afhankelijk van gedrag contact met ouders door leerling of leerkracht	<u>Contact ouders, het gesprek registreren we in Parnassys.</u>

*Als je een kind lichamelijk moet vastpakken of tegenhouden om hem of haar rustig te krijgen, communiceer je dit ook direct naar ouders.

In alle gevallen is er sprake van een opbouw. Afhankelijk van de aard van het gedrag kan het eerst het herhalen van de regel zijn of direct een consequentie (time-out/pauze binnen/nablijven/ouders bellen). Helpen deze consequenties niet dan heeft een kind meer uitgebreide zorg/ een andere aanpak/ schorsing nodig. Hier moeten instanties, directie en evt. bovenschoolse directie voor ingeschakeld worden. Onderstaand het schema van volgorde.

1. **Eerste keer**
2. **Het komt vaker voor**
3. **Het komt regelmatig voor**
4. **Het komt te vaak voor**
5. **Het wordt onveilig**

Het is daarnaast van belang dat er vanaf consequentie 2 of 3 ook een warme overdracht plaats vindt naar de BSO, zodat zij ook op de hoogte zijn. Contact tussen leerkracht en pedagogisch medewerker wordt hierdoor versterkt.

Bijlage 2: Leidraad voor een gesprek met het gepeste kind

Feiten:

- Klopt het dat je gepest wordt? (h)erkenning van het probleem
- Door wie word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer?)
- Waar word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer plekken?)
- Hoe vaak word je gepest?
- Hoe lang speelt het pesten al?
- Weten je ouders of andere personen dat je gepest wordt?
- Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen?
- Zijn er kinderen die jou wel eens proberen te helpen?
- Wat wil je dat er nu gebeurt; wat wil je bereiken?

Aanpak

Bespreek samen met de leerling wat hij/zij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren. Let daarbij op de volgende aspecten:

- Hoe communiceert de leerling met anderen?
- Welke lichaamstaal speelt een rol?
- Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?
- Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen naar de pester?

Bijlage 3: Leidraad voor een gesprek met een kind die pest

Alvorens er een gesprek met de pester wordt gehouden heeft degene die het gesprek aangaat zich er van overtuigd dat degene met wie het gesprek plaatsvindt inderdaad schuldig is aan het gemelde gedrag.

Het doel van dit gesprek is drieledig:

- de leerling confronteren met zijn gedrag en de pijnlijke gevolgen hiervan
- Achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen
- Het schetsen van de stappen die volgen wanneer het pestgedrag niet stopt

Confronteren

Confronteren en kritiek geven is niet hetzelfde. Confronteren is:

- **probleemgericht** en richt zich op gedrag wat waar te nemen is. Zodra we interpretaties gaan geven aan gedrag, wordt het persoonsgericht, bijvoorbeeld: je hebt cola in de tas van Piet laten lopen. Dat doe je zeker omdat je graag de lolligste bent! Zodra we gaan interpreteren reageren we een gevoel van frustratie op die ander af en zijn we gestopt met confronteren en begonnen met kritiseren.
- **relatiegericht**. Je bent heel duidelijk op de inhoud, in wat je wilt en niet wilt maar met behoud van de relatie, bijvoorbeeld. Ik vind dat je heel erg gemeen doet tegen haar en ik wil dat je daarmee ophoudt. Zeg nooit: Je bent heel gemeen. Je wilt duidelijk verder met dit kind. Kritiek op de persoon voelt als een beschuldiging/afwijzing. Eigenlijk zeg je daarmee dat de pester een waardeloos mens is.
- **specifiek** blijven. Je benoemt de situatie waar het over gaat en vermijdt woorden als altijd, vaak en meestal. Kritiek wordt vaak algemeen.
- **veranderingsgericht**. Je stelt zaken vast en gaat vervolgens inventariseren hoe het anders kan.

Achterliggende oorzaken

Nadat het probleem benoemd is, richt jij je op het waarom. Hoe komt het dat je dit gedrag nodig hebt? Wat levert het jou op? Wat reageer je af op die ander? Maak duidelijk dat er een tekort aan empathisch vermogen zichtbaar wordt in dit gedrag. Wat ga je daaraan doen? Bied zo nodig hulp aan van externen.

Het pestgedrag moet stoppen

Wees duidelijk over de stappen die volgen, wanneer het pestgedrag niet stopt (zie richtlijnen pesten).

Bijlage 4: Links voor bruikbare webadressen (november 2024)

Naast dat je natuurlijk altijd bij je collega's terecht kan, kun je informatie over pesten vinden op:

www.pestweb.nl

www.stoppestennu.nl

www.nji.nl/pesten

www.schoolenveiligheid.nl

[Wat is pesten? | Schooltv](#)

Over pesten is ook literatuur te vinden:

- Pesten op school, leersuggesties voor leerkrachten. Bob van der Meer.
- Pesten, gedaan ermee! Hoe omgaan met pesterijen? Gie Deboutte.
- Treiteren op school. Dan Olweus.